

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/30/2007

SZCZEGÓŁOWE OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

Oprócz comiesięcznych analiz poparcia dla rządu i ocen jego działalności, co kilka lub kilkanaście miesięcy stosujemy też wskaźnik pogłębiony – respondenci oceniają gabinet rządowy w takich wymiarach, jak: polityka gospodarcza, zagraniczna, rolna, informacyjna, zdrowotna, społeczna, a także dbałość o bezpieczeństwo obywateli i sprawność w kierowaniu państwem. Tym razem rozszerzyliśmy listę ocenianych dziedzin o takie kwestie, jak: dbałość o etykę w polityce, walka z korupcją, pozbywanie się agentów tajnych służb PRL, podnoszenie poziomu życia ludzi, rozwój demokracji¹. Ciekawe może być porównanie społecznych ocen rządu z wynikami dokonanego niedawno przez premiera przeglądu działalności ministerstw.

Należy pamiętać, że poszczególne cele działalności rządu mają dla badanych niejednakowe znaczenie – jedne są ważniejsze, inne mniej ważne. Dla ogólnych opinii o gabinecie Jarosława Kaczyńskiego najistotniejsza jest ocena w najważniejszych – zdaniem badanych – spraw, którymi powinien zająć się rząd. Należą do nich: zwalczanie bezrobocia poprzez wzrost zatrudnienia, rozwój gospodarczy, ogólna poprawa warunków bytu, ograniczanie przestępczości, zwalczanie korupcji, budowa oraz konserwacja dróg i autostrad, poprawa warunków mieszkaniowych, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz lepsze zdobywanie i wykorzystywanie środków z Unii Europejskiej. Kwestie te ogromna większość badanych uznała za ważne cele działalności rządu².

Oceny działalności rządu są zróżnicowane w poszczególnych dziedzinach. Zdecydowanie najlepiej ocenianą sferą tej działalności jest zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom. Pod tym względem obecny rząd postrzegany jest zdecydowanie lepiej niż wszystkie poprzednie gabinety. Dbłość o bezpieczeństwo obywateli dobrze ocenia 40% badanych (36% wystawia noty dostateczne, a 17% niedostateczne).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (201) zrealizowano w dniach 2–5 lutego 2007 roku na liczącej 931 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Najważniejsze cele działalności rządu”, październik 2006.

Polacy dobrze oceniają też działania przeciw korupcji (35% ocen dobrych wobec 31% dostatecznych i 24% niedostatecznych), a także politykę pozbywania się agentów służb bezpieczeństwa i wywiadu PRL (34% ocen dobrych, 28% dostatecznych i 15% niedostatecznych). O te dwa aspekty działalności rządu zapytaliśmy po raz pierwszy, nie można więc porównać obecnego gabinetu z poprzednimi.

Oceny dostateczne przeważają w odniesieniu do takich dziedzin, jak: gospodarka (48% wobec 21% niedostatecznych i 20% dobrych), kierowanie państwem (40% wobec 30% niedostatecznych i 21% dobrych), a także polityka informacyjna (39% wobec 27% niedostatecznych i 23% dobrych). Jeżeli chodzi o politykę gospodarczą, rząd Jarosława Kaczyńskiego uzyskuje nieco gorsze oceny niż gabinet Jerzego Buzka w pierwszych miesiącach działalności, natomiast lepsze niż rząd Leszka Millera. W sferze kierowania państwem gabinet Millera miał w pierwszym roku działalności lepsze oceny niż obecny rząd, natomiast w porównaniu z rządem Marka Belki obecny gabinet uzyskuje więcej zarówno dobrych, jak i niedostatecznych ocen.

Częściej na dostatecznie niż dobrze lub źle oceniany jest też udział rządu w rozwoju demokracji (37% wobec 19% ocen dobrych i 27% niedostatecznych). Jeżeli chodzi o szkolnictwo i oświatę, to oceny dostateczne i niedostateczne są tak samo częste (po 34%).

W opiniach o polityce rolnej także dominują oceny dostateczne (38%). Obecne noty są zbliżone do tych, jakie uzyskiwał rząd Marka Belki pod koniec urzędowania. W 2005 roku, po wielu latach ilościowej przewagi ocen niedostatecznych, po raz pierwszy od stycznia 1997 roku najliczniejsza grupa badanych oceniła tę dziedzinę na dostatecznie. Zapewne miało to związek z przystąpieniem Polski do UE i napływem dopłat dla rolnictwa.

Oceny niedostateczne dominują w notowaniach polityki zagranicznej (35%, przy 32% ocen dostatecznych i 16% dobrych). Pod tym względem obecny rząd postrzegany jest znacznie gorzej niż wszystkie poprzednie gabinety. Odkąd stosujemy ten wskaźnik, dotychczasowe rządy otrzymywały najczęściej oceny dobre lub dostateczne.

Niedostateczne oceny są również najczęstsze w odniesieniu do właściwego gospodarowania pieniędzmi publicznymi (39% wobec 34% ocen dostatecznych i 12% dobrych). Rząd Leszka Millera po półroczu urzędowania otrzymywał zbliżone noty.

Wyraźnie częściej niedostateczne niż dostateczne lub dobre oceny uzyskują działania rządu w takich dziedzinach, jak: dbałość o etykę w polityce (39%, przy 30% ocen dostatecznych i 15% dobrych) oraz podnoszenie poziomu życia ludzi (45%, przy 36% dostatecznych i 11% dobrych). Te sfery działalności rządu badani oceniali po raz pierwszy.

Tabela 1

Dziedziny działalności rządu	Ocena	Wskazania respondentów według terminów badań													
		'98		'99		'00		'01		'02	'03	'04	'05	'07	
		I	X	II	IX	II	XII	I	VII	V	II	III	X	II	
		dotyczące rządów													
		Jerzego Buzka								Leszka Millera Marka Belki Jarosława Kaczyńskiego					
		w procentach													
Gospodarka	Dobra	24	25	16	12	12	9	11	7	13	9	4	12	20	
	Dostateczna	33	48	49	44	46	41	48	42	51	51	37	49	48	
	Niedostateczna	17	15	27	38	37	40	34	45	24	30	51	23	21	
	Trudno powiedzieć	25	11	8	7	5	9	7	6	13	9	8	16	11	
Kierowanie państwem	Dobra	30	33	24	17	17	15	18	13	28	20	6	14	21	
	Dostateczna	32	42	45	43	45	44	47	45	45	45	38	46	40	
	Niedostateczna	11	10	21	31	31	30	26	35	16	21	48	23	30	
	Trudno powiedzieć	27	14	10	9	8	11	9	7	12	14	8	17	9	
Właściwe gospodarowanie pieniędzmi publicznymi	Dobra	15	14	11	7	8	4	6	4	11	5	2	9	12	
	Dostateczna	24	32	30	27	28	26	28	25	32	30	18	31	34	
	Niedostateczna	29	28	40	53	55	56	55	62	36	47	68	39	39	
	Trudno powiedzieć	32	26	19	13	9	14	11	9	21	18	12	21	15	
Polityka zagraniczna	Dobra	35	47	45	44	38	34	41	31	37	34	21	23	16	
	Dostateczna	25	23	27	27	35	35	32	37	32	33	39	38	32	
	Niedostateczna	7	7	10	13	14	14	11	17	12	14	21	15	35	
	Trudno powiedzieć	33	23	17	16	13	17	15	15	19	19	19	23	17	
Polityka rolna	Dobra	10	6	3	4	5	3	4	3	9	6	3	14	12	
	Dostateczna	23	25	16	16	21	19	21	23	29	32	26	37	38	
	Niedostateczna	31	52	74	74	68	68	65	66	43	45	54	28	32	
	Trudno powiedzieć	36	17	7	6	6	10	9	8	19	17	17	22	18	
Opieka nad ludźmi najbardziej potrzebującymi pomocy	Dobra	18	10	8	5	6	4	6	5	6	5	2	7	14	
	Dostateczna	27	30	23	22	22	20	25	24	27	29	18	26	30	
	Niedostateczna	33	46	61	67	65	69	63	65	55	57	72	52	46	
	Trudno powiedzieć	23	14	8	7	6	7	6	5	12	9	7	15	10	
Bezpieczeństwo obywateli	Dobra	11	7	7	6	8	7	12	12	19	17	9	11	40	
	Dostateczna	23	26	29	28	27	29	33	35	40	39	34	33	36	
	Niedostateczna	47	57	58	61	62	58	49	47	31	37	48	41	17	
	Trudno powiedzieć	19	9	6	6	4	6	5	5	10	7	9	15	7	

Do najgorzej postrzeganych dziedzin działalności rządu należą opieka społeczna i opieka zdrowotna. Działaniom rządu na rzecz ludzi najbardziej potrzebujących pomocy prawie połowa badanych (46%) wystawia oceny niedostateczne (30% dostateczne, a 14% dobre). Choć w opiniach o polityce społecznej dominuje krytycyzm, jednak jest on słabszy niż w przypadku rządów lewicowych w latach 2002–2005. Lepsze niż obecnie oceny w tym wymiarze wystawiali Polacy gabinetowi Jerzego Buzka na początku jego działalności.

Polityce rządu w sferze opieki zdrowotnej większość Polaków (58%) wystawia oceny niedostateczne (26% dostateczne, 11% dobre). Krytycyzm w tym względzie przeważał również w ocenach wystawianych poprzednim gabinetom. Nieco słabszy był na początku działalności rządu Jerzego Buzka.

W opiniach o działalności każdego rządu regułą jest, że na początku urzędowania oceny są najlepsze, dopiero później stopniowo się pogarszają, dlatego warto porównywać notowania poszczególnych gabinetów na analogicznym etapie ich działalności. Konfrontując działania rządu Jarosława Kaczyńskiego z pracą poprzednich gabinetów rządowych warto zwrócić uwagę na dwie zasadnicze różnice. Znacznie lepiej niż dotychczas oceniana jest dbałość rządu o bezpieczeństwo obywateli, natomiast znacznie gorzej niż kiedykolwiek wcześniej – polityka zagraniczna.

Interpretując przedstawione dane trzeba pamiętać, że oceny pracy gabinetu rządowego wynikają nie tylko ze skuteczności działań ministrów, ale także z uwarunkowań zewnętrznych, związanych m.in. z koniunkturą gospodarczą, sytuacją międzynarodową itp.

Opracował
Michał WENZEL